

Opinie - Leterme I is niet de redder van de solidariteit (11.4.08)

Dit opiniestuk werd namens Red de Solidariteit vruchteloos ter publicatie aangeboden in DS, DM en Le Soir, kort na het aantreden van Leterme als premier.

Toen Leterme eind november voor de tweede keer struikelde was dat niet over het non van Joëlle Milquet maar wel over het neen van de N-VA en Bart De Wever. Voor hen was enkel een grote (staats-hervormings)vis in de richting van een zelfstandig Vlaanderen goed genoeg. Toch belette dat de N-VA niet om het vertrouwen te geven aan Verhofstadt III. De reden is simpel. In de regeringsverklaring van Verhofstadt III zat een duidelijke aanzet om die grote vis te vangen. Een verdergaande regionalisering van de werkloosheidsverzekering (de duurtijd, de hoogte van de uitkering tot en met de verdeling van het totale RVA-budget over de drie gewesten) was een directe aanval op een belangrijk onderdeel van de sociale zekerheid. Op die manier wordt een belangrijke stap gezet in een totale regionalisering van de federale sociale zekerheid, het cement van de echte solidariteit tussen alle werknemers en hun families in ons land. Toeval of niet, maar kort daarop verklaart mislukt n toekomstig premier Leterme dat de regionalisering van het arbeidsmarktbeleid een speerpunt moet worden in de toekomstige staats-hervorming.

In de luwte van de begrotingsopmaak werkte ook VOKA naarstig voort aan een nieuwe strategie voor zijn regionaliseringprogramma. Op 10 maart wordt een Solidariteitspact tussen alle werkgeversfederaties bekend gemaakt. Uiteraard staan er een reeks klassieke patronale programmapunten in waarover waarschijnlijk nauwelijks discussie was en waardoor natuurlijk een echt solidariteitspact met de vakbonden en de werknemers onmogelijk is: uitbreiding activering; hervorming werkloosheidsverzekering; modernisering (lees: versoepeling) van het ontslagrecht en de arbeidsmarkt (nog meer flexibiliteit, versoepeling van de uitzendarbeid, annualisering van de arbeidstijd); drastische vermindering van het aantal ambtenaren, globale beperking van de overheidsuitgaven, maximale lastenverlichting voor de ondernemingen, enzovoort. Van een patronaal solidariteitspact kan je moeilijk iets anders verwachten. Veel sluwer is dat het er op lijkt of initiatiefnemer VOKA een stap terug heeft gezet in zijn streven naar een zelfstandig Vlaanderen. (Voor een analyse van het VOKA-programma zie opinie www.reddesolidariteit.be). Vooreerst is er het woord solidariteit, vervolgens gaat het om solidariteit met patroonsorganisaties uit de verschillende gewesten en tenslotte willen de ondertekenende organisaties voorwaarden formuleren om de interpersoonlijke solidariteit in België in de toekomst verder te kunnen verzekeren. De uitdrukking interpersoonlijke solidariteit was en is nog altijd een kernwoord in het betoog van alle verdedigers van een federale sociale zekerheid. Zitten we dus vanaf nu samen in de boot met VOKA? Niets is minder waar.

Is het een toeval dat dit patronaal solidariteitspact helemaal draait rond een gemoderniseerde arbeidsmarkt en nieuwe jobs en daarmee in het verlengde ligt van het speerpuntterrein van Verhofstadt(-Leterme) III voor een nieuwe en grote staats-hervorming? Nooit tevoren werd in een gemeenschappelijk werkgeversstandpunt - ook met het VBO zo sterk en zo dikwijls beklemtoond dat België bestaat uit drie gewesten die heel verschillende kenmerken vertonen. Zelden is er in de tekst van het pact sprake van België maar des te meer van de regionale economie n in België, de Vlaamse, Waalse en Brusselse economie n, de realiteit van de arbeidsmarktsituatie die in de drie regio s verschillend is, sociaaleconomische en ecologische beleidskeuzes (zullen) effectiever kunnen zin, wanneer ze op maat zijn van de gedifferentieerde noden van de ondernemingen in de regio s, de regio s moeten een regionaal gedifferentieerd beleid in de organisatie van de arbeidsmarkt kunnen voeren,

enzovoort. Dat ook het VBO deze benadering uiteindelijk mee heeft onderschreven is meer dan een overwinning voor VOKA. In een commentaar in Trends van 13 maart schrijft hoofdredacteur Guido Muelenaer hierover het volgende. Yves Leterme doet er goed aan dit pact te lezen vooraleer hij zijn sociaaleconomisch programma samenstelt. De verdienste van het pact is dat het de link legt tussen staatshervorming en sociaaleconomisch beleid. De passages over de staatshervorming blijven wel erg omfloerst. Het uitgangspunt is nochtans kristalhelder: de arbeidsmarktsituatie is verschillend in de drie regio's. En daaruit wordt geconcludeerd dat de drie regio's een eigen beleid moeten kunnen voeren op het vlak van arbeidsmarkt en fiscaliteit.

We mogen er zeker van zijn dat Leterme de tekst van het pact goed – misschien zelfs vooraf? – gelezen heeft. In welke mate hij hiermee zal rekening houden bij de verdere uitwerking van de staatshervorming tegen midden juli is uit de regeringsverklaring niet af te leiden. Het elfde punt van die regeringsverklaring over de institutionele hervormingen is meteen het kortste van de hele verklaring en verwijst enkel naar wat in de voorbije maanden was overeengekomen in de Raad van Wijzen en de Octopusgroep. Maar bij de voorstelling van zijn regeringsverklaring in het parlement liet Leterme er geen twijfel over bestaan dat in de volgende maanden de hoofdaandacht zal gaan naar verdere stappen in de staatshervorming. Dat het dit keer over een serieus pakket van voorstellen zal gaan blijkt duidelijk uit de thema's die door de Raad van Wijzen werden doorgeschoven, o.a. arbeidsmarktbeleid, gezondheidsbeleid, gezinsbeleid, responsabilisering regio's, uitbreiding fiscale autonomie van de regio's, enzovoort.

Uit wat we de voorbije negen maanden hebben meegemaakt kunnen wij alleen als conclusie trekken dat de redding van de solidariteit en de federale sociale zekerheid met de regering Leterme I allesbehalve gewaarborgd is. Daarom zijn wij er van overtuigd dat het noodzakelijk blijft om verder te werken met onze petitie naar onze volgende doelstelling van 200.000 handtekeningen. Tegelijkertijd roepen wij de nu reeds de 120.000 ondertekenaars en alle oprechte sociale organisaties, de arbeidersbeweging op kop, op, om meer dan waakzaam te blijven in de komende maanden en verder te blijven ijveren voor een echte solidariteit tussen alle inwoners van ons land.

Guy Tordeur, verbondssecretaris ACV Brussel-Halle-Vilvoorde
Rik Vermeersch, secretaris BBTK Brussel
Woordvoerders petitie Red De Solidariteit

Links

[Red de Solidariteit](#)

.